

שם הפעילות: "נאמני הסעה"

נאמני הסעות ממלאים תפקיד חשוב וחיוני בתוכנית, ובידיהם מופקדת אחריות רבה. יחד עם הנהג הם מסייעים לשמור על שלומם ובטיחותם של התלמידים הנוסעים, בעת ההמתנה להסעה וגם בעת הנסיעה והירידה מהאוטובוס. כמו כן הם מסייעים לשמור על הרכוש באוטובוס ועל התנהגות על פי הכללים מצד התלמידים.

מי הם נאמני ההסעות?

נאמני הסעה הם התלמידים הבוגרים של בית-הספר הנוסעים בהסעת התלמידים, שהוכשרו וקיבלו מינוי להיות "נאמני הסעה".

מה תפקידם של נאמני ההסעות?

תפקידם של נאמני ההסעות לסייע לתלמידים לנסוע באוטובוס בבטחה, לשמש דוגמה אישית להתנהגות בטוחה ונכונה בהסעה, להקפיד על התנהגות על פי התקנון שנקבע ופורסם לכל התלמידים וההורים ולקשר בין התלמידים לבין הצוות החינוכי של בית-הספר.

מרכיבי התפקיד

נאמני ההסעות משובצים לאוטובוסים קבועים. בנסיעה אל בית הספר הם אחראים לוודא שהאוטובוס אוסף את כל התלמידים מהתחנות, שהתלמידים יושבים במקומותיהם הקבועים חגורים בחגורות בטיחות ושכל התלמידים ירדו ממנו בתחנה בבית הספר. בנסיעה חזרה מבית הספר הם אחראים לוודא שכל התלמידים עלו לאוטובוס בצורה מסודרת ושכל אחד יושב במקומו הקבוע. כמו כן, נאמן ההסעה ידאג לכך שכל התלמידים יתנהגו בצורה בטוחה: על התלמידים לשבת במושב במשך כל זמן הנסיעה חגורים בחגורת הבטיחות כנדרש. אין להוציא ראש או ידיים מבעד לחלון. יש להתנהג בשקט ובנימוס, לא לצעוק ולא לנבל את הפה. יש לשמור על שלמות האוטובוס ועל כל הציוד המצוי בו. אין להשליך שיירים או חפצים מכל סוג שהוא, לא בתוך האוטובוס ולא מחוצה לו.

דרכי הפעולה של נאמני ההסעות

לכל אוטובוס ישובץ זוג נאמני הסעות על-ידי אחראי ההסעות של בית-הספר. השיבוץ הוא למשך שבוע או למשך פרק זמן אחר שייקבע על-ידי המורה האחראי. בסוף יום הלימודים נאמני ההסעות צריכים להתייצב בתחנת ההסעה עשר דקות לפני שעת היציאה המתוכננת, מצוידים באפוד זוהר ובפנקס נאמן הסעות. נאמני ההסעה יסייעו בארגון ההמתנה והעלייה המסודרת להסעות. בשעת הנסיעה ישבו נאמני ההסעה במקומות המיועדים להם חגורים בחגורת הבטיחות (האחד ליד הדלת הקדמית והאחר ליד הדלת האחורית), וישגוחו שכל התלמידים יושבים במקומותיהם חגורים בחגורות הבטיחות כנדרש. אם יתרחש אירוע שבו תבוא לידי ביטוי התנהגות בלתי נאותה, על נאמני ההסעות להעיר על-כך לתלמידים המעורבים מבלי לקום ממקומותיהם. אם הם אינם מצליחים לפתור את הבעיה, עליהם להפנות את תשומת ליבו של הנהג לכך.

במקביל, ירשמו הנאמנים את פרטי האירוע ואת שמות התלמידים המעורבים. עם סיום הנסיעה יודאו נאמני הסעות שתלמידים יורדים מן האוטובוס באופן מסודר ובטיחות. דיווח על אירועים חריגים בהסעות יועבר על-ידי הנאמנים למזכירות בית-הספר בתום הנסיעה (בבוקר) או למחרת בבוקר (לגבי הסעות הצהריים).

בחירות לנאמני הסעות תלמידים:

רצוי לקיים הליך בחירות דמוקרטי ל"נאמני הסעות". לכל קו נסיעה (מסלול נסיעה) ייבחרו 2-4 נאמני הסעה.

הכשרת נאמני הסעה:

תקופה ההכשרה: יום הכשרה מחוץ לכותלי בית-הספר ופגישות שוטפות וקבועות עם הממונה על הסעות בבית-הספר.

מה תכלול ההכשרה:

- א. חיזוק מיומנויות וכישורים כגון: אחריות; שיתוף פעולה; דייקנות; אסרטיביות; התמדה
- ב. הגדרת תפקיד "נאמן הסעה".
- ג. פרקים בהבנת בטיחות הנסיעה באוטובוס - "ידע מציל חיים".
- ד. הבנת מגבלות הנהג והאוטובוס: שדה ראייה מוגבל; בלימת חירום ופניות ועוד.
- ה. תקשורת עם הצוות החינוכי של בית-הספר: שיתוף פעולה, פתיחות וקו פתוח בין "נאמני הסעות" לבין כל הגורמים השותפים להסעת התלמידים יסייעו להגברת הבטיחות ולשיפור התנהגותם של התלמידים והנהגים.

סימולציות - דוגמה לתרגול נאמני הסעות

1. ביום שלישי בצהריים עלו התלמידים לאוטובוס. אורי וגיא עלו לאוטובוס בעודם משוחחים על משחק הכדורגל שהסתיים לא מכבר. אורי מתיישב ליד גיא כדי להמשיך בשיחתם, למרות שאין זה מקומו הקבוע. מה תעשה? הצג מספר פתרונות אפשריים.
2. ביום רביעי באמצע הנסיעה החל חברך דני להשתולל באוטובוס. הוא החל להקניט ילדים בסביבתו, נתן מכה ידידותית בעורפו של התלמיד שישב לידו, ותוך כדי כך פגע ברגלה של תלמידה מאחור... ניגשת אליו וביקשת שיפסיק, אך הוא התפרץ כנגדך בצעקות "מי אתה חושב שאתה, אתה לא תגיד לי איך להתנהג, לך תלשין עליי למורה...". מה תעשה?